

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 65. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius05val-shoot-idm140381311547664/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

Om Ichriftemaall.

Schriftemaall er iche heller faa tung, fom det ugude-
ligt pavens och munchefolch haaffuer lærdt oß, oc liuget
for oß, at vi skulle tælle alle vore fynder op. Herre gud
naade oß, vi kunde iche end tenche alle vore fynder, end
feend tælle dem; vore ubekient fynder ere langt flere,
end de fom vi vide aff at fige; det maa vi bekiende, at
vi ere aufflet i fynd, fød i fynd, och bøde paa fynd huer
en dag vi gaa paa voris been, uden huis vi kunde affverie
med en chriſten bøn, med gudf ord at høre, med vor ret
fyrgen arbed, det andet er fynd altflammen. 10

Naar du vilt Ikriffte da kand du faa fige til din fogne-
preft, kiere herre vil i høre mig min Ikriftmaall for gudz
Ikyld, faa maa hand iche fiønne dig det, faa fremt fom
du gjør hannem all den tilbørlig redzell och rettighed effter
din formuffue fom en chriſten bør at gjøre fin fognepreft,
ellers er hand || dig intet plictig. Nu bør dig at kunde dine
x budord, det er børne lærdom, derfor skulle de gamle jo
kunde den, ellers motte det vere dennem en ſtoer Ikam
for gud och alle hans engle; hand maa ingen berette
fom iche kand fin x budord, ja ingen maa ftande i loug
eller toug med nogen dannemand fom kand iche fin x
budord, iche bør eller gode fougder oc gode dommere at
ftede nogen thill at fuære met opragt fingre, heller giffue
loug uden de forfare i ſandhed, at hand kand fin budord,
mand tør iche hellers meere throe huad hand figer, end
fom en hund. Hvad veed den arme ſtymper, huad hand
fvær, fom kand iche dem? vaar der nogen faa haarhietet
at hand iche kunde lærre dem paa fine x fingre, fom eders
fognepreft Ikal jo regne dem op, huerind løndag aff pre-
dichtolen, da er det høyt paa thiden, at hand med det
allerførſte gaar til fin fognepreft och giffuer hannem det
tilkiende, faa kand hand gjøre bøn for hannem aff pre-
dichtolen, hand tør fordi iche neffne hans naffn, men faa
fige; i gode chriſten, her er en min fognefolch, fom iche
5

kand lære sine budord, vi uille bede vor himmelfke fader for hannem, at den diefflen lom sidder vdi hans hierte motte vige fra hannem, att hand motte end lære dem engang inden hand døde, och komme till sine fynders bekiendelse, oc faa sin fynds forladelse oc bliffue salig oc 5 iche fordømt. Sadan en bøn kand der gaa aff predichftolen for den lom iche kand nemme sin budord. Der p. 70 ligger hannem selff stor mact paa. || Sig nu faa udj Iesu naffn: kiere herre ieg bekiender mig, at vere et armdt 10 fyndig menifke for gud oc eder, vdinden de x budord, at ieg iche haffuer holdet den minfte, end fiden den største, men haffuer veret min gud och lkaber, meere till fortørnelle och vaanære, end til loff och ære, och min fattige næfte meere till lkam, lkade och forderffuelle, end till gode 15 och gaffn, det klager ieg offuer mig selff for gud oc for eder, oc beder eder om en god raad aff den hellige skriff, det heder Ichrifftemaall, maall, maall, maall maall mig lkeppen fuld vel aff lskriffen, faa møget lom i veed at ieg haffuer behoff, imod min fynd, døden, diefflen och 20 helffuede, du vilt gaa til lskriffte, och din fogneprest lskall lskriffte dig, det er, hand lshall giffue dig thrøft och huallelle aff lskriffen; kiere herre figer mig ocfaa min fynders forladelse thill udj Iesu naffn, ieg vil gierne lade mig berette, det er berede et bord med brød och viin, 25 lom bliffuer thill Iesu Chrifiti lande legem och blod, at æde och driche til en ftadfestelle paa all min fynders forladelse, ieg haffuer ingen breff paa min lif, ieg veed iche huorlange ieg maa leffue, haffuer ieg det med mig laa tacher ieg gud derfor etc.

30 Dette er Ichrifftemaall, mære tørft du iche lige, naar du vilt lskriffte, uden faa vaar, at det hierte var beklemt med nogen forrig eller fynd, lom du gierne vilde vere udaff med, och vilde haffue raad till. Glipper dig daa gode raad i den gandfke verden, da glipper dig iche gode p. 71 35 raad hoß din || fogneprest, udaff den hellige lskriff. Naar ingenftedz findes raad, da findes end der raad.

Om nogen (det gud forbiude) ligge tilfammen uden viedt æctelkab, vdi horerj, boherie, heller skørleffnet, at de vide jo de høre alle dieffle thill udj dette leffnet, och at de ere ævige fordømte, vden di rette dem, heller i dag end i morgen. ⁵

Heller om nogen vil gierne Inappe oc Itælle med sin hænder fra sin fattige næfte, huad hand leer med sin øyen, det vil ocfaa gierne faa en ond ende, oc en lang halbeen, det vil gierne komme gallie, heller till ballie med en;

Heller huad dig kand faa nagge udj det hierte, det du ¹⁰ vilt haffue en god raad till, da giff din fogneprest det tilkiende, hans tunge skall skæres vdaff hans hals, om hand taler om for noget mennilke, huad du i faa maade giffuer hannem tilkiende, faa fryt mott du bære din raad till hannem, at du gjør det iche forfilde. ¹⁵

Jeg haffuer hørt den galliebarn med mine øren, som Itod ved gallien oc lagde, herre gud naade mig arme Itypper ieg gaff iche min fogneprest det tilkiende, hand motte haffue lærdt mig bedre, at ieg skulle iche haffue kommet hid udj denne gallie, det vaar da forfildig, huo ²⁰ der iche vil liude moder, hand skall liude Itiffmoder och værmoder ad, huo der iche vil liude fader och fognepræft ad, hand skall liude bøddelen ad, inden hand døer aff verden, der vill iche andet bliffue udaff.||

Dette er nu skrifftemaall at ingen derforre skall lade ²⁵ p. 72 seg forhindre fra det høyverdige sacrament, huo er den som kand iche nu lære at skriffte? en fattig vforftandig thienifte piige, kand jo nu vide, huorledes hun skall skriffte, oc spørge raad aff den hellige skriffte, hoß hendes fognepræft.

**Om haad oc affuende at det skal ingen forhindre ³⁰
fra sacramentet.**

Ia ieg haffuer haad och affuende till den och den, faa oc faa haffuer hand giort imod mig, ieg kand iche giffue hannem det thill, emeden der er varmt i mit hierte, gud